

Præloquium.

Szanakoznak az Statufok elebbeni Kegyelmes Fejedelmeknek halalan; Halat adnak Istennek mostani Fejedelmekert, es aldas Keuannak azon jo Istenöl ő Felsegenek.

Kegyelmes Afzonyunk Fejedelmünk Kiuantuk volna az Mindenható Felseges szent Istentől, hogy Felseged minket egész Országul, ide való birodolmakkal egyetemben, óruendetelb és kiuanatolb állapotra conuocaltat hatot volna, holot az mi üdüözült Kegyelmes, Istenben elnyugot Vrunkat Fejedelmünket nem külömbé deploraltuk szübeli faidalminkal, *tanquam Patrie parentem, diligenter oculis vigilantissimis omnia perlustrantem, et paternam clientelam omnibus nobis asylum.* Mindazonáltal miuel az szent Isten mindennek Gubernatora czudalatos és kimondhatatlan melyseges tanaczabol *hoc fatum inuitabile* Kegyelmes üdüözült Fejedelmünk el nem tauoztat hatuan, it Országaban ugy mint hazaiaban, nem mas idegen helyen ez arnyek vilagbol kiszolitatot, esztis Istenünknek reank való kegyelmes gonduiselesenek lenni lattuk. Ez mellet hogy azon mindenható Isten bölcz vizsgálhatatlan reank való gonduiseleséből, szegeny hazánknek főnelkül való letet nem engedte, hanem immediatè kegyes atyaj jo voltabol s-gonduise leséből még az üdüözült Kegyelmes Vrunknak életében, szegeny hazánkban Fejedelésegre valasztotta és állatta Felsegedet, azon Istennek aldot legyen dúczóseges nagy neue; ker iukis ő Szent Felseget alazatos szübeli ohajtasunkal, hogy Felsegedet szegeny hazánkban éltesse, szerenczeltesse, értelemmel, Fejedelmi meltosaghoz illendő okossaggal latogassa, nem külömben mint regen az több Afzonyallatok közöt, amaz szent Istenfelő Bethuliai Judith Afzont, es az szent irasban egynehany megiegyzetfeő Afzonyallatokat, hogy igy az Felseged szarnya es Kegyelmes *protectionis* alatt élhessen, nyughassék, viragozhassék szegeny hazánk békese ges czendes állapotban lokaigh.

ARTICVLVS I.

Köszönik az Fejedelem Afzonnak ő Felsegenek, az Vniora való Kegyelmes jnteset, es az Vniot elvegezik.

Miuel

Miel azert kegyelmes Afzonyunk Feiedelmünk az Felseged
közinkben küldöt propositioiaban, ugy mint kegyes gond-
uifelő, hazàia szerető Feiedelemhez illik, int arra, hogy szemünk
elöt viseluen az Istennek előbbèni kegyelmfseget, mindé egymás
közöt valo gyűlöfseget és egyenetlencéieget hátra vetuen, csak az
közönfeges meg maradasra, hazák iovara és czédes bekefegère igye
keznènk, le teuèn minden Religioknak respectusit, és kivalképpé
valo kinek kinek haszna kerescélèt, es ebben olly medi umoknak
fel talalasar kóuetnenk, hogy mind az szegeny hazának szabad-
saga restitualtatnek, mind pedig az ket hatalmas Cziaszar közöt
valo szep bekefegh megh maradhatna. Melly Felseged Kegyel-
mes intelèt szemünk eleiben veuèn, és minden részében illen-
dónek s-alkalmatosnak ismeruen, tuduan aztis, hogy az külö-
ben semmi uton nem lehetne, hanem *post positis omnibus odiis, discor-
diis et emulationibus* csak az egy.eggyefeghez és szep Vniohoz ra-
gazkodnank. Mely Vnio, egy ertelem, egymás szeretet, minemű
dicziretes és io legyen, ki tetezik amaz mondasbol, *Concordià res
parue crescunt, discordià maxima dilabuntur.* Nem akaruan annako-
kaèrt miis tova valo fomesit az ellenkezefeknek suppeditalnis
vegeztük Orszagul Felseged Kegyelmes tetezeféből, hogy min-
den Vri, Nemes, esköz rend, ha kik it vadnak az Giulefben, ugyá
itten, ha kik peniglen it nem volnanak, szekes helyeken az ide
alab megh int Vnionak cõditiojira valo juramētum alat deponal-
liák azt: minthogy az kik it ielen voltunk, deponaltuk-is; Az ki
ebből vonogatná magát *Notorius* legyen. Melly *juramentum*nak
és conditioknak tenora igy kóuetkezik.

Forma juramenti super vnione per Regnicolas despositi sequitur

hoc modo;

EN T. es T. eskűszóm az élő Istenre, ki Atya, Fiu,
Szent Lelek, tellyes szent Haromsagh egy igaz Isten, hogy
az négy recepta Religioknak megh tartasara igyekezem tellyes
tehetfégemmel, és soha annak oppressioiual az magam religoiat
promoucalni nem akarom, sem ez dologban soha sem titkon, sé
nyluan

nylvan nem czelekefzem; Senki szemelnye ellen hűtiert, vallasa-
 ért gyúlóséget, ellenkezést nem viselek, hanem kinek kinek sza-
 bad megh tartására igyekezem, es sem titkon, sem nylvan sen-
 kiuel contraria Religio ellen sem masokkal nem practikalok, an-
 nak oppressioiara, se artalmas tanacziommal, sem fegyuerem-
 mel, sem masok által semmi uton nem igyekezem. Sőt ha kit effe-
 let tudnék, megh jelentem az egez Tanacznak, es minden tehet-
 segemmel eltauoztatni igyekezem. Aszonyunknak eő Felsege-
 nek egymas artalmara valo tanaczyot nem adok; es hazanknak
 közönféges es czendes bekefegenek megh maradasat, szabadsa-
 ginak promoucalasat egyenlő értelemmel es tehetsegemmel igye-
 kezem oltalmazni; es ez ellen hazámön kiuül valokkal senkikkel
 nem tractalok. Miuel pedighaz mi kegyelmes Aszonyunk eő
 Felsege is kegyelmessen ighir hűti szerint assecuralni bennünket,
 hogy valakik ő Felsegenek ez utan mi ellenünk arulkodnanak, eő
 Felsege is megh ielenti nekünk s- az Tanacznak. Enis igy kötelezem
 magamat erre az elő izamlalt hűtre, valamigh ő Felsege-is ehez, es ne-
 künk hűttel tót egyéb ighiretihez es cōditiokhoz tartrya magat, ad-
 digh tartozzam enis ehez tartani magamat: egykünk az malykunk
 hozis addigh valamigh más felebaratomis ennek fel bontására okot
 nem ad. Az ki pedigh ezt felbontana, *comperta rei veritate, in notam
 perpetuae infidelitatis incurralenak* lenni pronuncialom.

Conditiones autem in vnione Speci- ficatae, sequuntur hoc modo.

Az negy recepta Relligioknak szabados
 exercitiumi engetelsenek, es illibaté megh tartásanak ez
 Orzagbā, es in partibus Hūgariæ huic Regnō incorporatis
 az Orzagh constitutioi megh tartatván hogy minden hel-
 yeken az maior pars tarczon vallásán valo papot, ha hul
 pedigh exercitiumia valamely helyben, valamellik vallas-
 nak nem volnais, betegek gyontatasára, es in casu necessi-
 tatis gyermekek keresztelésére szabad legyen be menni az
 magok

magok vallásan ualo papoknak; harom nemzetből állván az Orszagh. Ha valamellik Nemzetnek szabadsagaban, immunitasiban, privilegiumiban szokot es regen beueót rendtartasiban bantodasa lenne, requiralvan felöle az két nemzetseget, tartozzanak hitok es keöteleksegek szerent Orszagh gyülesenek eleöte-is, de facto minigyart megh talalni öö Felseget es Tanaczyt az panozolkodo Nemzetsegnek megh bantodasa felöl, seöt minden uton es modon ez harom Nemzetsegh egy masnak oltalommal seghitseget tartozzek lenni melto panaszolkodasokra.

Ha valamely Nemes privata personának akar személyebé, akar jóságaban, marhaiaban, es szabadsagaban bantodasa lenne az Fejedelmektül, Varmegieiet vagy szekit requirallia felöle; es ha meltoak itili lenni az panasz, az Varmegye, avagy Szék, requirallia felöle mingyart az Fejedelmet ö Felseget, es Tanacsit, kire ha melto tekinteti nem léne ö Felsegenek, halogatas nélkül tartozzek mingyart az Varmegie az megh bantodat személy mellet requiralni az több Varmegyeket mind itben, s mind ot kin valokat, az szerint Szekeliseget, Szászagot, kik hitok es kötelessegek szerint *de facto* mingyart (Giülest arra nem varuá) tartozzanak requiralni ö Felseget, es Tanaczyt *denuó* az dolog felöl, es az Tanaczy *in tali casu maturo iudicio deliberaluan* elötte uifellie az Orszagh közőnseges szabadsagat s törüeniet es magok kötelelseget s az orszagnak is arról irt *articulus* sät es mid ö Felsege elöt való igen *seria instantiaiokkal*, mind magok *deliberatiojok s- auctoritasokkal* tartozzanak helyre allatni megh bantodasat az panaszolkodoknak. Ha Varmegieké es Szekelisegen leuö keritet es mezö Varosokák avagy *Communitasokák* lenneis bantodasok ezen mod *observaltas*sek. Orszagh Giülesében az mit hazánk megh maradasara *bekesleges ezendelsegere* szabadsaga es törüeniet meg tartasara nezendö jokat fel talalhatnak, affele dologban egy ertelemben legyen minden, ki ki hatra vetuen az maga *utilitas*sät, es *privatuat* es nemzetsegünk szabatsagunk mellet, söt csak egy *privata persona* melto igasaga mellet; mind az harom Nemzetsegh, es minden *Statu*sok egyenlö erteleml es akarattal, minden uton es modon egy masnak *patrocinallyunk* es egymast oltalmazzuk. Ha kik penighlen vadolnanak

vadolnának valakiket méltatlannul és hamisan; vagy *executorok* lennek valaki vadlására meg fogásban, törvény előtt való dologban, is szaghas-jouai el foglalásiban, *in notā perpetua in fidelitatis incurallianak.*

Az Vnio pedig minden tízedik érzendőben megy uitasfek.

ARTICVLVS II.

Egez Tanacz hrenelkül való had giútes meg tiltatik: Az gonoz Tanaczok ellen az 1613 érzendőbeli *Articulus confirmatitk, fufius declaratitk; Es Nemes embernek sententia pronuncialis előtt detentioiarol való Articulusok tollalásanal, az Nemesi szabadsagh Confirmatitk.*

Mint hogy Felleged int bennünket kegyelmessen az haboruknak el tavoztatására; annelkül is latuan az szegeny Orzagnak illyen nagy romlásat az mostani hadaknak mindé igaz melto oknelkül, és Tanaczok hire nélkül való giútese miat, kit Belső és Közép szolnak varmegiekből leuó atiankfiaj meg erzettének. Vegeztük azért kegyelmes Afzonunk az Felleged és egez Tanaczj tetzeséből, hogy az ki eñek utána ez Orzagnak egyelő vegezese nélkül hadat giútene, avagy az egez tanacz tetzese és vegzese nélkül Fellegedék arra való Tanacziot adna, *in notam perpetua in fidelitatis et amissionem omnium bonorum mobilium et immobilium suorum et omnium heredum incurallion.* Sőt magais Felleged se utána való Feiedelmek orszagh hire nélkül hógy idegen orzagokra *offensivum* hadat ne inditfáak; mivel ezt Orzagnak karauál lenni compe rialtuk, ezen Generalis Diætan Felleged kegyelmességéből concludaltuk.

Az mely Tanacz Vrak penigh Fellegednek artalmas tanaczot adnának, azok ellen obseruatasek az 1613 érzendőben emanaltatot *Articulus* annak processusa szèrint. Sőt affele niukhatatlan elmeiú gonoz Tanaczok büntetesere, Felleged nem varvan az szokot terminustol mingyarast

mindgiarast Generalis gyűlest hirdettessen, es ha Felseged differalni akarna-is, az Gubernator es az Tanacz promulgaltasson azoknak igaz törvény szerint valo meghbűntetésekre gyűlest. Ha Tanacz nem volna-is áki affele tanaczot adna, hasonlo bűntetese legyen, hogy igy mind az Citatio előt ualo arestatio és detentio és szabadfagtalansagh penitus delectassanak *ex hominum memoria* Es ha affele Articulus talaltatnek tudni illik hogy az Nemes ember törveni előt megh fogattassék. Végeztük egez országul hogi az péitus delectassék, es ez utá az Némes ember ne detinealtassék es iovaiban megh ne karosittassék hanem citatione. mediante, post factam evocationem & juris pronuntiationem. Ha penigh effele dolog törtennek á praestito fidelitatis homagio omnes Status felzabadulliaak.

ARTICVLVS III.

Friedelem Aszonnak ó Felsegenek valasztasakori Conditiook Confirmaltatnak, es az idegeni Tizteknek, praesidiumoknak nem tartasara valo *igretit az Orszagh közeni.*

Ezt is igen meltoak itiliük Kegielmes Aszoniunk, hogy az Felseged valasztasakor emanaltatott Articulusok és conditiook, kikre felseged is obligalta magát, in omnibus punctis & clausulis in vigore maradgianak, obserualtassanak. Ez országban penigh sem Varakban, sem Var megyeken, sē Szekekben, sē Vdvarabā, sē Vegh hazaibā idegē Nemzetből valo seminemű Tiztviselők es praesidiuakat hogy Felseged nem tart, hanem az kik megh halnak avagy elbuczuznak azok helyebē Gubernator Vrunk és Tanacz akarattyabol praeficial Felseged, Es az mely erdemes szemeliekhez vagy jofzagból, vagy egieből kegyeléseget akaria mutatni felseged, hogy Gubernator Vrunk es Tanacz akarattiból czelekezi Felsegednek meghszogalljuk.

Articulus

ARTICVLVS IV.

Az derekas Iofzagoknak confirmalasa, Supplicatiokra valo valasztetel, es leveleknek expedialasa, Tanacz es Gubernator hirevel, es Cancellarius Subscribalasaval legien: Es az megh holt Fejedelemtől legalt jök, es ez utan valo fiscalis proventusok az Orszagnak eggik hazaban tartajanak: az *Theaurarius* rendeltetik.

Az mint pènigh asecural Felseged bennünket egész Orszagul, hogy ha mi oly derèkas jofzagban jaro dologh lenne, Gubernator Vrunk ó Nagysaga, es az Tanacz Vrak-is Felseged mellèt nem lennenek, ó Nagysagok hirek nélkül Felseged valaszt nem adna, sőt hogy az supplicatiokra-is Gubernator Vrunk es Tanacz hire nélkül sefni valaszt nem adna: hanem Gubernator Viük ó Nagysaga es az Tanacz Vrak Felsegednek be uiuen, resolvalna magat, Felsegednek jgen alazatosfan megh szolgallyuk. Es hogy ez utan akar mely fele leveleknek expedialasa Gubernator Vrunk, es Tanacz hirevel legien, *Cancellarius* Vra-is ó Nagysaga annak helyen Subscriballia, az kik pènigh ezen kívül subtribaltatnak, hogy erõteleneknek reperialtassanak, Felseged Kegyejmelsege által Orszagul meltoak itilliük.

Hogy penig az jdvözült Kegyelès Vruk szegeni hazajarol el nem feletkezvè az mit Testamètuba legalt, Felseged Gubernatorük es Tanaczsnak tetzefekböl hogy ez Orszagnak eggik hazabá rendelte tartani, kinek helyet es tartasának dispositiojat hogy Felseged Tanaczý által, az kiknek illik meg jelenteti, Felsegednek eztis igen alazatosfó megh szolgallyuk. Kóniorgúnk az ónis- Felsegednek alazatosfan, hogy az maga Fejedelmi hivataliat es állapotat, es szegeny hazaknak-is megh maradasat elöttè viselven az mely *privatus* jövedelmi maganak Felsegednek vadnak-is, mīdenek administraltassanak *Theaurarius* Vram kézebé, holot Felsegede leven mind az orszag, mind penigh ának minden iövedelmi, melto hogy külön nè administraltassanak az Proventusok: mert minden Seculumokban valo experientiakból vilagoson ki tetzik, hogi az eggit valo eró mindenkor haznosb es allandob, az megh ozlot eró penigh erõtlemb, karosb, es vezedelmèsb. Az *Theaurarius* Vram Instructioiat pènigh, hogy ugian mostan Tanaczial edgiüt. Felseged vegezze es irassa

es irassa megli, azon-is Felsegednek alazatosson kőnicőrgünk.

ARTICVLVS V.

Hogy ab Anno 1613 mera es absoluta potentiosa occupatiok, ex iudicando brevis Terminus revidaltasának, es az spoliatusoknak legitime restituáltasának, es abban valo Processus vegeztek.

Mivel azért kegyelés Afzoniúk sok külömb külömb fele meg bātodasink volták egez orzagul haró Nemzetül ekkedig valo sok rendbeli közöttünk exercealtator törventelensegek miatt: holot sokak közüllünk jofzagoktól spoliáltattanak, es meltan kiuanhatnak azt is, hogy az minemű teorventelenséggel sok atiákfiáj meg bātodták, vizőt az mostái possessoroctulis hasonlo keppen elvetetven restituáltatnák. Mind azon-által hogy ennelis nagj ob in convenientia Orzagunkban ne következzenek. Közén seges egyakarattól az Felseged es mellette leuó Tanaczi nak retczeséből vegeztük, hogy mindennemű mera, es absoluta potentiosa occupatiok ab Anno 1613 Computatū az melly jofzagoknak az előbbeli possessorok in mero es pacifico Domino volta-
nak, azok revidaltasának tam ex parte fisci, quam aliorum, exclusis omnibus iudiciis remediis condensatione, es exceptionibus, ulteriorique termino denegatis egy brevis Terminuson, mely celebraltatik Dominica Quasimodo proxime affutura Colosvarat. Vizont az mely occupatiokban falsiok, Compositiok, avagy contētatiok specie cōtractus lettenek; abban ha az Decretum tartasa szerint mere coacta, violenta falsiok comperialtatnanak, az olliaianok-is hasonlokeppen, azon egy Brevis Terminuson, es mod alat revidaltasának, es az spoliatusoknak elvót jofzagok restituáltasának. Ezen caus sakban penigh az admonitio legyen personaliter, aut de bonis. Az fiscus nal leuó bonumokból penigh vagy Director, vagy Vdvar birak által, avagy de eisdem bonis occupatis czikak szolga birak által is indifferenter cū declaratione rej, Erdelyben ante oblatum, Magyar Orzagban penigh ante decimū quintū diem. Az Fiscale bonumok revisiojában penigh illien mod observaltassek, hogy valamely jofzagokat contra praescripta Articulorum az Fiscus el foglaltator, potenti-
usé absque debita Citatione, az Articulusoknak tartasa szerint revidaltasának

altafsanak es dijudicialtasáak Felseged es Tanaczí által, producalvá ki ki igazságot, hogy abból tessek megh vilagolson kinek kinek melto pretenzioja, mellick ugyan azon Terminus alatt decidaltasnak az megh irt mod szerint. Az mely Fiscale bonumok privata personaknal vadnak is, kikhez egiebeknek az fellüül megh irt mod szerint valo pretenziojok lehet, hogy tudni illik az kik potentiose occupáltak volna, azokot is hogy Felseged ugyan azon Terminus alatt Tanaczival edgiut revidealtatni es decidaltatniis} kegyelmessen igire, Felsegednek megh szolgalliuk.

Ez specificalt Causákban penigh, az mellickben violenta, coacta factiok nem comperialtatnak, mas Terminusra mely Celebratit die 15 Mensis Octobris proxime affuturi, az akkori Brevis Terminusrol mind az ket fel, ki bozzattassek, es reportalvan bizonsagokat decidaltasnak azon causak finaliter, es exequaltasáak is, lgi vevén mi az Felseged resolutioia zerint azoknak clarificalasat, hogy az mely bonumok meg valakiktól el nem vétettek volna, azokrol ne kevantassek producalni az fiscusnak. Ez Causáknak penigh revidealisaban az Tanacz Vrak ó Nagyságok -s ó KeGYelmek az Tabla biraival egyetemben ielen legyenek, Felsegednek megh szolgalliuk; tam literis quam humanis testimoniis docealhasanak mind az elló brevis Terminuson s-mind az utolso-szorinnis. Az szekelysegen az ollian casusban tituliok vice kiraly birak, es izek Eskutty által legienek,

ARTICVLVS VI.

Keglevit Miklos hogi ez jövendő Terminusra citaltassek vegeztesik,

Veszük észünkben KeGYelmes Fejedelmünk, seót ugyan meg is tapasztaltuk, hogy volt oly Felseged kórniül, kinek levele producaltatot is, ugy mint Keglevit Miklos, az ki Felsegedet csak nem regen-is nem gondolvan sem az Isténel. sem az emberi büttetetestől nem feluen, artalamas tanaczra indittora, es Felseged mellét leuó igaz haza szeret ó hievei ellépracticalt, hogy azért KeGYelmes Aszoniunk ez illien éleb éleb ne menyen dolgaban, vegezük Országul, hogy ez jövendő brevis Terminusra Citaltassek, es az a perlonatorueny után erdem szerint meg-is büntettessek.

Articulus

ARTICVLVS VII.

Az kapuszám után való Contributiók elrendeltetnek.

Nem tagadhattiuk Kegielmes Feiedelmük, fok kivalykeppen való fogiatkozást szegeny kőfseginknek, el annyera hogy cziak magok, es hazok nepe el tartasara, es Vrak szolgálattiarais mint erkezhessének el, tudgia cziak az Isten. Mindazon által elzünkben vèuen ez tisègez Országul, mely Kiualykeppen való okok kevannyak mostan az Contributionak suliosab voltat: igitünk azért Felsegednek ez egyzèr egez Extendòbeli contributiora, kapu szám után huz huz forintot, az ket rënd beli adozásra, az el mult èz extendòbeli Termiunfok szerent, úgy mint az Sz. giörgy napinak felet *ad primum Iunij*, felet *ad primum Augusti*. Az Sz. Mihaly napinak felet *ad primum Octobris*, felet *ad primum Nouemb.* az Felseged tarhazaban beszolgaltatni: *his tamè Conditonibus præluppositis*, hogy fok szegeny megh bantodat Attyankfaj azon Contributionak egy relzebòl contentaltassanak, és az után *perpetuum statutum* légién, hogy többè illyen nagy sùma adonak contribualasara ne eròl ettessünk. Az Szekely Vraink attiankfiai kiknek eò Kegyelmeik közül is kapuszámok vagion Varmegyékben, az Szaz Vrainkal egietemben, hasonlo tereh viselesre jgirik magokat. Az partiumban leuò attyankfiai penigh, kik az *gratuitus labort præstalliak* Varadhoz és lenòhòz, contribualnak Felsegednek kapu számok után azon Terminusokon tizen-niölcz niölcz forintot, es az Felseged tarhazaban beszolga táttiak cziak hogy ez után eò Kegyelmeik se eròltettessenek illien nagy adozásra.

ARTICVLVS VIII.

Haller Georginek állapotia elvegeztetik.

Nylan vagió minniajunknal ez is Kegèls Afzoniunk, hogy az Nagytagos es Nemzetes Haller Górgy Vrunk Atiankfia az üduözült Kegielmes Vrunk hire Còfcsussa nélkül applicalt volt

volt magát az Felseges Romay Cziazar méllé: mellicrt citaltara volt ó Fellege ez elmúlt 1629 esztendőbeli Generalis Diætara, es akkor *certis quibusdam de causis* nem comparalhatuan, profribaltatott volt: mindazonáltal mostani Generalis Gütlelünkbe Haller Górgy Vrunck-s Attiánkfianak, bizonios es melto igaz ratioit meghertuen: holot nem-is azért ment volnaki Erdelyből, hogy szerelm es hazáinak vagy artasara, vagy penigh karara lenne. Mi-is Kegyelmes Atzoniunk Felseged Kegyelmes tetzeséből vegeztük egez Országul, hogy az elmultesztendőbeli Articulusunk *in ea parte* cassaltassek, s-invalidaltassek, Haller Górgy Vrunck böczüilleti restitualtuan. Vgy mindazonáltal, hogy ha it Erdelybe akar lakni, ha be akar ióni, be iójen, es kiudgiék megh az vniora es az Felseges Róai Cziazarhoz valo kötelesegtől *absolutus* legien: Ha penigh az Romai Cziazarhoz ó Fellegehez valo kötelesegről meg válni nem akar-is, mindazonáltal, mivel Felseged kegyelmesegeből ioragat meg adta, birhassa, es mikor be akar jóni Erdelyben, es vissza-menni, hogy szabados jóuele, menete, lehessen, deliberaltuk, es concludaltuk.

ARTICVLVS IX.

BE Cluj / Central University Library Cluj

Thesaurarius Ordinalasa vegeztetik.

Mivel kegyelmes Atzoniunk az Felseged valasztasakor való-
 condiók-is azt mutattiak, Fellege-is, ugy resovallia ma-
 gat, hogi az *Thesaurarius* kilegien Tanacziual eggiüt, Felseged-
 nek arra gond-ufeleselegien, es el rendelie, Mi-is Országul *accep-
 talhuk* es *approballiuk*, es minden erogatiók Gubernatorunk es
 Tanacz hirevel, s-teteszefekből legyenek.

ARTICVLVS X.

Az *Nemesegbnek es varosoknak Privilegiumok, es immunitasoknak
 Confirmaltatasa* vegeztetik.

Nem tagadhattiuk Kegyelmes. Atzoniunk, hogy sok rend-
 beli atiónkfiak megh nem bantodtanak volna. Azert Kegy-
 yelmes

gielmes Afzoniúk, hogy Felfeged bölcz Tanacziual egg'út az Ne-
mefeket szabadlagaba valo megh tartasara, *legitime emanalta-*
tot *Privilegiumok* sz'rint meltonak itilte. Mi-is egez Orszagul *Ar-*
ticulusban iratuan, vegeztúk hogy minden heliken levő Ne-
mefek, jmmunitasokkal szabadlagokkal, s-*szabadoson Privile-*
giomok sz'erint elhészének bekefegelsen, es hogy Des Varos-
sanak-is az koczmarlast megh engette es a'nak a' nualt Felfeged-
nek megh szolgalliuik. Az *partiumokbā-is* az sz'erint Hasonlokep-
pen mindenút levő kerret es mező varosok-is, minden *Privile-*
giomokban immunitasokban megh tartasanak.

ARTICVLVS XI.

Az *Fiscus* j'ozagiban czalo *Executioknak* *Contributio exactioinak*, es
jobbazyokreductioinak es *contra, modalitasa* vegeztetik.

Volt illien fogyarkozasunk-is Kegyelmes Afzon'unk, hogy
az Felfeged i'ozagiban az Varmegiek Ispannij *executio* nem te-
hettek: mert az Tiztvifelók nem engedtek, holot ók affele *male-*
factorokkal czial kerestettenek, s'ot semmifele kőzenfeges *co-*
tributioban az Felfeged i'ozag, ugy mint az Nemesege egy arant
valo terhet nem akart vifelni. Az adot-is peniglen az el mult ez-
tendőbeli *Restantiakkal* egyút né *administra* tak az *Perceptorok*
kezeben, es így *Ratioiokat* nem igazithattak. Vegeztúk azért, es
ugian *Articulusban-is* irattuk, hogy *a modo in posterum* az Felfeged
i'ozagan-is, mind Erdelyben s-mind az *Partiumban* sz'intē ugy
procedalhasanak az Tiztek, mint az Vrak es Nemesek i'ozagibā
Tiztartaj, szabadon, jobbazy ellen, Az Liber Baro-narulsagh
excepto Fogaras sohul megh ne engedtesek, ott-is penigh az *Regi* jo
mod *observaltasok*, olly modó tudnia illik, hogy az mely budosó
Olahok az Oltó a'tal j'ötte'nek, Nemes ember, vagy az szá' Vrak
j'ozagaban erőuel vissza vinni szabad nem volt, sem *legitime*
E contra odais a' ki ment, *similiter* volt dolga, hogy fémi uton megh
né adtak, mely *Regj usust, vigore presentis Articuli* obserualunk-is.

ARTICVLVS. XII.

Az *Fiscus* jofzagiban levő Tisztvifelők *potentia* perparvalasa tiltatik; es ez ideig valo *potentiarusok* megh büntetéssé vegeztek.

Nem kiczin jniuriánk volt ebből is Kegyelmes Fejedelmünk, hogy az Felseged *Præfectusa*, Vduar biraj nem gondolván semmit az Nemességnek szabadsagiual, hól az Vrak, Nemessék Vduar hazira jofzagira, Tauaira, Erdeire hatalmasul rea küldüen *prohibita* az mint akarrak czelekedtenek; vegeztük azért, hogy ez Orszaggal egiüt *Concludati Articulus* szerint, effele hatalmaságok közötünk ne legienek, es az kik effeleket paraltak, törvény szerint azon *panaual* büntödgienek, valamit egyéb *potentiarusok* érdemlenek.

ARTICVLVS XIII.

Az üdvözült Kegyelmes Vrankidejetől fogvan valo el futott jobbogyok minden helyekről *tam ex parte fisci, quam aliorum restituat* asaknak, es az *potentiarusok* citaltatasa vegeztek.

Noha egynehany szor vegeztük egez orszagul, es ugyan *Articulus* bann-is irattuk, hogy az el budolott Iobbagyok, mind az Felseged Iofzagibul s. Gyaloghi köz zül, vizont Aknabul is, ugy mint Deszül, Colofrul, Szekről, Vizaknarul, Thordarul es *indifferenter* minden helyekről ki adatnának, hasonlokeppen Zilayrul Eggregyrul, Hunyadrul, Hacczok videkerul, Vrak jofzagibul s. veg hazakbul is *restituat*atnának, vegeztük most is az Felseged es Tanaczinak *resolutio*jokbul, hogy ennekutanna, az mellyek üdvözült Fejedelemnek fejedelemségetül fogva mentenek el, az Vrak földerul, azok mind az Felseged jofzagibul, mind egyéb helyekről ki adassanak, az utolszor vegezett *Articulus*nak *panaja* szerint, kivel eddig eltünk. Azonkeppen Aknakban es Felseged jofzagiban futott jobbogyokat az Szekely es Szász Vraink *repetitio*okra is, nekik az előbbi errul emánáltatott *Articulus*nak *continentia*ja szerint, minden rendbéli fő Tisztvifelő, *sub pena in articulo superius specificata*, tartozzanak *restitu*alni. Az Fölseged gyalogi között levő jobbogyink felől pedig *observat*ások az 1623 esztendőbéli *Articulus*.

Az mely

Az mely V atofok pedig *Priviligiummal* valo bírásat *pretendal-*
lyák valamely helyeknek, ez jövendő *brevis terminus*ra mind az
ket fél *productallya* bizonságot, és *doceallyon* annak az helynek ál-
lapattyarul, *literis et humanis testimoniis. E contra*, hogy az Felsed
iobbagijs az Nemesség jofzágibul *indifferenter* ki adásanak, ve-
geztük, csak hogy abbolis tartafsek meg az *juris ordo*, ne mennye-
nek hatalommal az Nemes ember jofzágira. Ha kik pedig il-
lyent *patralnának, in pæna Ducentorü floren. hungaricalium convincal-*
tásának. Az mely Tiszvifelők pedig ekkediglen *potentiat patral-*
tak valakik ellen, az ollyanok-is *citaltásanak* ez jövendő *brevis*
*terminus*ra. Ez mostani *deliberationk* pedig ez föllyül meg írott
dologtul ugy irattatott *Articulusban*, hogy *inperpetuum observal-*
tásék-is.

ARTICVLVS XIV.

Az *liber questus in genere, az börökön kívül, az haza fiainak admittal-*
ták: az idegeneknek-is az ökrökön kívül. Es az kereskedő emberek mar-
hai arrának megszálitása vegeztetik.

Fogyatkozásunk volt Kegyelmes Aszszonyunk fölötte igen
Egész Országul három Nemzetül az *liber questusok* túlünk valo
ell foglalása miat: vegeztük azért közönleges egy akarattul hogy
ebbeli fogyatkozásunk-is *in priorem statum redigaltásék*, és az *liber*
questus indifferen az börökön kívül, mellyet Felleged magának *refer*
val, az haza fiainak városokon, falukon lakoknak mezbul, viazbul
barombul, *in genere* mindenekbül meg engedtesék. Az idege-
neknek-is szabad legyen az kik Török marhatt hoznak be ez
Országban az ökrökön és viazson kívül.

Az sóval valo kereskedes-is és az feier Abanak-is *ususa* hogy
Országunkban be hozásék, és elnünk szabad legyen vele vegezt-
tük. Az Szürt-is peniglen hogy Országunkban levő mester
emberek szabadon vehesék, mivelhesék, hordhásák, és ne csak
Tallieron hanem garas penzen-is az ki mint meg adhatya az ar-
rat. Ehez kepest azért kívantatik és igen melto hogy az Artos és
kereskedő rendek-is marhaioknak arrat meg szalliczak. Ha onlo-
keppen az *Desi portuon* valo sóonak szallicsa-is, és Cellersege, *in-*
differen az Nemességnek és Városoknak-is regi Királyoktul és Feie-

delmekről *emanatartót privilegiumak* szerint a val elniek szabad legyen, ezel országul végeztük és Articulusban iratvan *perpetuum Statutum*nak lenni *pronunciáltuk*. Az *partium*okba is vihessék az Szürposztot az regi szokas szerint.

ARTICVLVS XV.

Az *Quartirok tollaltassanak penitus. Es az Nemet praesidiū el bozattassék, vagy Feiervarat tarttassék decernaltatik.*

Nem tagadhattyuk azt is, hogy szegeny hazánk nem nagy inisegben lett volna az quartelyokban ki oztot katonak *insentiaiok* miat, mely annak előtte nem volt, most is nem *tolleralt*hattyuk; vegeztük azért az Felseged bölcz Tanaczinak eggyező értelmekből, hogy ennek utanna az szokatlan terch vifelelssel ne bantassunk és soha többé az katonak iországunkban ne lakianak se pedig Varosokon. El veszen még csak neve is az Quarternak. Hancim felseged tarcza vagy maga iországában vagy Feiervarat, avagy telepedgyenek meg ok is mint más iamborok szolgallyanak edgyüt az szüksegek ideien az haza fiaival mikor kivántatik. Hasonlokeppen az Nemet *praesidium*nakat is az Szazsag közül és Varosokból ki szallatvá Felseged ide Feiervara, (avagy elbozattatvan őket) ne tarcza raytunk, vegeztük és *concludaltuk*, ha peniglen iországunkra szallana az fő és vice Ispanyok tartozzának őket iországunkból ki küldeni. Sőt ugyan konyörgünk az Nemet *praesidium*at ő fellege bozatsa ell.

ARTICVLVS XVI.

Az magok szüksegekben *valo uton jaroknak erővel valo gazdalkottatassá meg tiltatik. Es errül valo 1629 extendobeli Edictū confir-*
maltatik.

Minden Gyűlésekben vegeztük ennek előtte is, egynéhanszor Articulusokban is irattuk, hogy mind Vrak Nemessék Hadnagyok Varbeli Capitanyok és egyéb rendek is mikor magok dolgokban és nem az Ország szolgalttyaban jarnak, semmi nemű

minemű tendet erővel való gazdalkodásra ne erőteszenek, hanem ki ki ellyen penzen, az szegenyseget ne verjek tagollyak, de ez modnelkül való dologis semmikeppen nem szünven közöttünk közönfeges egy ertelébül Felséd io teczesebül igy örökös és allado keppen vegeztük, és Articulusbann-is irattuk, hogy ez utan ez illyen modnelkül való dolgok tollaltsanak közüllünk; az kik pedig ez ellen *impingal*nak, *mon* & *desacto* negy száz forinton *convincal*tsanak.

Mind az által az igaz uton iaroknak kik vagy az Felseged szolgálattyaban, vagy az Országoknak kivalkeppen való szüklegebē iarnak mindenút tartozzanak az Birak Polgarok ertekek szerint gazdalkodni. Ezeken kivüll-is mindenigaz uton iaroknak szallast adni és penzekert gazdalkodni tartozanak, ne *opponallya* az parasz ember-is senki ellen magat. Az *Edictum*rol pedig az mely az elöult elztendóban Articulusban irattat, azon articulus *confirmal*: alsék és hogy az Postak egy izen utyokbul meg terven Czemereket és leveleket be adgyak.

ARTICVLVS XVII. A

Az Nemesegb, vám adasoktól eximáltatik. az Beczi es Török marhák nak országunkban egynel többsör való harminczadlása meg tiltatik.

Nem kiczin prerogativaja ladtatott ebből-is Nemzetsegünknek: Iöt az Szaz Vraink s- atiankfiainak-is hogy az Varadgiai hidon *in differenter* minden rendektől vámot exigáltak, az So hordo szeketek-is mikor az Marufson el mehettek volna-is eleigben menven az Vamos meg vamolta őket; ismet *in differenter* mindé hidakon, de kivaly keppen Balasfalvanal mikor az Nemes Emberek szekere vagy elest viszen, Vra szamara, vagy Vranak egieb dolgaban iar, azt-is mindenkor meg vamolliak; egez Országul három Nemzeetül *concludaltuk* hogy soha ez utan az Nemes ember vámot semminemű helyen ne adgyon, és az mikor Nemes ember szamara iobbagy elest visznek azok se tartozzanak ollyankor vámot adni. Az szazságarol-is

rol-is mikor felseged szúksegere hóznak valamit, vagy
dezmakat szalitnak, azok se tartozzanak vamot adni. Az
mely Beczi és Török marhakat itt Országunkban meg
harminczadoltak, másodszor meg ne harminczadollyak
se Varadgian se egyebút, mely szokas soha né volt. Az Har
minczados-is pedig az czedulatul ket penznel többet ne
vegyen; ha ki azt czelekedne az Vice Ispan *itallya* erette
és comperta rei veritte. conuincat talsek *in pœna ducentorum florenorũ*
Hungaricalium.

ARTICVLVS XVIII.

AZ Nemesseg marhainknak harminczadlása felől az 1592 esztendő-
beli *Articulus confirmaltatik*: Az Sokadalmakban való harmincza-
d-is tollaltatik,

AZ harminczadokon való súlyos saczoltatás-is mine-
mü nagy fogyatkozásra volt szegeny hazanknak
rudgya csak az Isten, holot nem elegendven az előbbi szo-
kot harminczaddal, ket annyt *extorque* altak raitunk mi-
kor valamely marhankbul harminczadot kellett adnunk,
közönfeges egy akarattul akarvan ebbeli szabadságuna-
kat-is az előbbi io állapotban hozatni. Vegeztük es
Articulosokban-is irattuk hogy *à modo impostarum per-*
petuum Statutum legyen, hogy mindenfele marhank-
bul *ut in Anno 1592 exigaltatot* az regi *vebligalnak tenora*
szerint *exigaltalsek* az harminczad labos marhakbul-is.
Hoc addito hogy az Arros emberek-is szalleczak meg mar-
haioknak arrat: ez utan penig az sokadalmokban való
harminczad-is mely soha annak előtte nem volt *penitus*
hogy *talaltalsek deluperaltuk*. Felseged-is mindgyarast
demandalyan az Harminczadosoknak mindenfele tarezak
ahoz magokat. Az kik pedig barommal kereskednek
am bator Tallerul adgyak meg az harminczadot csak
hogy

hogy úgy végyek be túllók az Tallert az mint az Országban jár.

ARTICVLVS XIX.

Az *Publicatiok, es nova Donatiokban* való modalitasok delibetaltatik.

Az iofzagok *Publicalasa, is es Nova Donatiok* vizsgálasa minemű nagy szűbeli faidalmara volt fok attyank fiainak, mindeneknel nyilván lehet. Vegeztük azért hogy ez után az *Publicatiok, az Decretum* tartasa szerint legyenek. Az *Nova Donatiok*-is penig csak úgy vizsgálatsanak mint az *Decretumban expresséirva* vagyon *par. 2. Tit. 31.* Az *nova Donatiok*nak-is megadalaban *observaltatsanak* az Rakoczi Fejedelemségeben Colofvarot emavaltatot *Articulusok.*

ARTICVLVS XX.

Hogy az *in semine deficiat* Nemes emberek *Relictaitol törvennelkül* az *ioszagok el ne vezessék, sem penig az fiak születekeöl törvény utta* kívül *ioszagokat el ne foglalhassak, vegezzetik.*

Talaltatot ilyen *difficultat*-is közöttünk, hogy az mely Nemes ember *sine liberis in semine deficiat*, csak tizen hat haz iobbaggyal *contentaltak* feleségeket, es az többit az *Fiscus* el vette tölle. Az fiak-is hogy csak tizen hat haz iobbaggyal *contentalhatnak* az Annyokat, es az többit egymas közt fel osztanak: hogy ennek utanna soha ne legyen *concludaltuk*, hogy ez után az *Relictaitul* törvény nélkül se az *Fiscus*, se mások el ne vegyek iofzagat, sem az Fiak az attyoktul.

Az mely szegeny egy hazi Nemes ember-is *sine liberis* meg holt, Tiztartok vagy egyebek *suggestioia* által, mindé marhaiat el takarítottak. Ez-is hogy tollaltassék, es soha ez törvenytelenseg köztünk ne legyē, *deliberaltuk* közönsegesé.

ARTICVLVS XXI.

Hogy az Nemes ember kenzeritelből, *Cuſi in publicis Regni in negotiis* ō Felleged ſzolgalni ne tartozzék, *vegeztetik.*

Vegeztük azt-is Kegyelmes Afzszonyunk, hogy ez utan külömben az Nemes emberekkel Felleged magat ne ſzolgaltaſſa, és ne kelleſek mindgyaraſt fel űlni, *niſi in publicis Regni negotiis*; ha kik pedig jo akarattiokbul, fizetefert akarjak Fellegedet ſzolgalni, *Salvum* legyen.

ARTICVLVS XXII.

Hogy *absolutus Praefectus* az Nemesſeg romlaſara ne legyen, es az moſtani hatalmaskodafiert törvényere elő allion *vegeztetik.*

Az Felleged *Praefectura*-is pedig mivel ſzegeny hazanknak ſzabadsaginak nagy romlaſara volt, *vegeztük* hogy ez utan nemzetſegünk ſzabadsaga romlaſával olyan *Absolutus Praefectus* Felleged ne tarczón, ſőt ez moſtanit-is lok ſzegeny Nemes Atyankfiain tött *Iniuriak* t hogy Felleged ige i kegyelmelen törvényere elő allatni Fellegednek meg ſzolgallyuk.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ARTICVLVS XXIII

Az ſoo ſzallittas minden rendeknek meg engedtetik, es az Nemesſeknek hazok ſzükségere valo ſoo igertetik *elagedendó* keppen minden helyeken.

Mind ekkediglen Kegyelmes Afzszonyunk az Orſzag fiainak kivaltképpen az Cellereknek az ſoo ſzallittas nem engedtetet, hanem mas idegèn nemzetnek; *vegeztük* közönſeges egy akaratbul, hogy ennek utanná *in differenter* minden rendeknek ſzabad legyen az ſot ſzallítani, es a val kereskedni vizen. Az Aknakrul pediglen az mint annak előtte-is *Articulus* iratott rola moſt-is azon *Articulus*okat *confirmalvan*, minden helyekről az *Patronus*ok es *Camora* Iſpanok az Nemes embereknek hazok ſzükségere *elagedendó* jo ſoot adgyanak, es mikor az Nemes ſze.
kere

kere soert megyen ne saczoltasak ne-is tartoztasak őket az szokot rend es mod kivül, Az *partiumbann*-is hason'okeppen az meg irt mod szerint, hogy ki adgyak *concludaltuk* es *deliberaltuk*.

ARTICVLVS XXIV.

AZ lopott marhák nyomokat az *fiscus* jószágibul-is hogy ki adgyak *vegeztetik* az régi *modus* szerint.

NEM kiczin *iniuri*ánk volt ebbül-is Kegyelmes Fejedelmünk, hogy noha az Nemes ember jószágiban az régi io szokas es rend tartas szerint, mikoron nyomot vittek, az nyomot fel veven ki attak az falu határára, de az Felseged jószágiban viven az nyomot, ez néhány időkben sohult fel nem vették, hanem az nyávalyas ember csak karban maradot, avagy az attatlanok fizettek meg. Teczet azért, hogy ez articulusban iratvan az régi io rend tartas *observaltasek*, es az Felseged jószágiban-is mindenütt fel vegyek es ki adgyak, ha pedig ki nem adhatnak, ok-is fizessek meg a kárt mint szinten az nemesek jószágiban.

ARTICVLVS XXV

AZ Orosz es Olah budóso jobbagyok az földes Vroktul, arrulemanaltattott *Articulus* szerint, meg fogattasának: ha kik pedig nem *ezelkeszik* meg büntettesenek, *vegeztetik*.

NOha az budóso Orosz es Olah jobbagyok felől az Nemes Orszagh annak előtte-is iratott volt, hogy az *Dominus Terrestris*ektül meg fogattatnanak es kezeltetnének, de meg ekkedig fokak azon *vegezelunkel abutaltak*. *Vegeztük* azért hogy az régi errüli *Articulus corrobortasek*, es a hol affele emberek talattatnanak, meg fogattasának, kezeltettesenek, ha pedig kezezt nem allathatnanak meg eskessek őket, ne hadgyak ugy cini mint az heréket, ha kik pedig effeleeknek kedvezzenek, *comperta rei veritate. mox & de facto* az Ispanok ket száz forintt. *exequalhasanak* raytok.

ARTICVLVS XXVI.

Az dezma szállt aszra hogy közel valo hely rendeltesek: Az Vyonna
meg szállott faluk, kik raváson ninczenek, az Vroktul adatott imuni-
tasoknak ideieigh hogy semmit ne Contribuállianak vegeztetik.

Mivel Kegyelmes Aszszonyunk ekkèdiglen lok szegeny
Attyankfiai az dezmat meg nem valtharvan sok karokkal
es fogyatkozásokkal zalaknara kellet viternyek, hogy azért Fel-
seged Kegyelmes *resolutio*a szerint ennek utanna az dezmanak
le tetelere közeleb valo helyet rédel, Feltegednek meg szolgallyuk.

Az mely el puztult magyar falukra penig az Patronusok za-
badsagot advan bizonyos ideig Olahok telepettek megh es még
meg sem rotattak; Vegeztük hogy valamigh szabadsagoknak
ideje el nem telik, se barany, se meh, se buza, sem egyeb gabona
dezma adasra ne eröltettefsenek, az Ispanyok az údöre arra szor-
galmátos gondot viselven mikor telik el szabadsagoknak ideje;
Fellegednek könyörgünk, demandalvan Felleged Dezmasinak,
tarczak chez magokatt.

ARTICVLVS XXVII.

Az Aranyason levő Thordai hidrül valo Donatio, es *Articulus Confir-*
maltatnak.

Noha ennek elötte-is vegeztetett, és ugyan *Articulus* bannis
irattatott volt, mivel az Aranyason valo Thordai hid ollyá
nagy műkaval és kölczeggel tartatik Melyrül *Donatio*ok is extal.
Mostann-is azon *Articulus* confirmalvan és *Donatio*kat *in vigore*
hagyvan. Vegeztük hogy az Colosfiak, Szekiek-is mikor rayta
jarnak tartozzanak Vamot adni mint szinté az Aranyas Szekiek.

ARTICVLVS XXVIII.

Fejervar környül levő faluk, es Varosok hatarin hogy semminemű *Vdva-*
ri szolgak ne kazallyanak, se fűvellyenek vegeztetik.

Nagy nehezsegere volt Kegyelmes Aszszonyunk az Fejer-
var körül valo falukban lako Nemes Vraink Attyankfiai-
nak

nak, ugy mint Borbandon, Szent Imrehen, Galdtön, Magyar
Galdon; Vizont Szaz sebesi atiank fiaiak és Lankerekiek űkis, hogy
fzena füveket kit űdvüzült Kegyelmes Vrunk szamara kszaltat-
tak meg az Tiztek, kit pedig az ű Felsege Lovag és gyalog Vd-
vარი szolgai, Drabant, nyarban el kszaltattak, az kit pedig el nē
kaszalhattakis el etettek, nyomottattak, tapodtattak; hogy azért
Felseged; az regi jo *usus* ennek utanna *observaltatni* igiri; Felseged-
nek meg szolgallyuk. Vegeztük mijs egész Országul, hogy ez utā
ne legyen, és az Katona Vraink-is az regi io rend tartalt *observal-*
vān, füvellyenek ott az hol az bekefezes űdōben füveltek.

ARTICVLVS XXIX.

AZ Dezmások Arendalásokrol ennek elōttē emanaltatott *Articulus*
Confirmaltatik; es Tiztviselők, jofzagos Nemes ember haza fiait *consti-*
tualtatnak.

Mivel Kegyelmes Afzonyunk Fejedelmünk egynéhany
Articulusunk extal artul, hogy az Dezmások minden Var-
megyekben Szekes avagy bizonyos helyeken *Perceptialvan* az arē-
dat, azon helyen az első *Terminuson* Szent Geörgy nap elōtt ket
hettel, utanna-is ket hetig. Szent Marton napbann-is hasonlo-
keppen ott kelletet lenni, de ekkedig lennem edgyütt sem masut
ez jo *usus* nem *observaltatott*; Vegeztük azért Felseged Kegyel-
mes tecezesebül hogy ez utan azon elōbbi *Articulusunk observal-*
tatvan, az Dezmások *ā modo in posterum observalvan* mind helyet
mind *terminus*at az *Arenda Perceptio*janak, ehez tartzak magokat,
ha kik pediglen ez ellen *abutalnanak* *max* és *defacto* ket szaz ferintō
convincaltatsanak. Tiztviselőket pedig hogy minden helyeken
Felseged haza fiait és jofzagos Nemes embereket *constitualtat*,
Felsegednek meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XXX.

AZ *Illegitimumi Mandatumok*nak *usus*sra tollaltatik: Es az Latrok
az *fisene* jofzagiban-is meg bñntessenek; Ha kik penigh ezek ellen
impingalnanak; azoknak *pœnasa* decernaltatik. C 2 Voltak

Voltak Kegyelmes Afzfzonyunk ennek előtte ilyen fogyat-
 kozásink-is hogy az törvény *processus illegitimus mandatum*
 mal fokban *remoráltak*, Teczet azért Országul hogy ennek utan-
 na affe *illegitimus mandatumokkal* lenki az törvennek *processus*
ne remoralhassa, *Exceptioknak appellatioja exceptis peremptorü*, az *Cau-*
sáknak merituma nélkül el ne boczattassék, hanem *cum toto suo pro-*
cessu minden törvény szerint veghen ment *sententia*k (*nisi legiti-*
mus aliquid obstiterit impedimentü) *suo modo observaltatua* boczattassa
 nak el. Az Vármegyéknek ispany-is az ilyen törvénybül ment
 dolgokat minden bantas és ellenzes nélkül mind az Felleged és
 egyebek jószágiban az *sententia*knak *seriesse* szerint Tíztek és hi-
 vatallyok tartalá alatt szabadon *per agal*hassák; Az Latrokat-is
 pedig az mint az Nemesség jószágiban úgy az Felleged józagi-
 bann-is *iuxta demerita eorü* *persequál*hassák és meg büntethessék. Ha
 pedig az Vduarbirak es Tíztvifelők közül valamelyk ez Or-
 szágnak *constitutioja* ellen *contrariumot* igyekeznek czelekedni,
 vagy az *executio*t nem *admittal*na az olyan Tíztvifelő ne *masu-*
net, az maga józagarul *ratione non observationis Articulorum*, és
juris ordine Vármegyében *prosequál*tassék és *convincál*tassék, *cum*
refusione damnorum és *pœna minoris potentie*; Ha pedig az olyan Tíz-
 vifelőnek józaga nem volna *citál*tassék *ex officio*, és az *Articulus-*
nak continentiaja szerint *convincál*tat van *exequál*tassék-is azon jó-
 szagon. Az ki pedig *illegitimus mandatumat impetral*na az is illen-
 dő büntetést szenvedgyen, az mely *Mandatum*ban pedig ez *clau-*
sula nem leszen. *Rebus sic ut presertur stantibus* és *se habentibus*, ne tar-
 tozzék az Vice Ispan arra az *mandatumra* ki menni.

ARTICVLVS XXXI.

Posta lo adással, csak az szokot helyeken leuők tartozzanak, vegeztetik.

EZ-is nem kiczin *iniuria*nkra volt Kegyelmes Feiedel-
 münk, hogy az Postak nem csak szokot es Paraszt
 emberekrül vesznek alálok Posta lovakat, hanem az Ne-
 mes ember lovait-is gyakor helyen el viszik; Vegeztük
 azért egez Országul hogy ennek utanna se az Nemes em-
 bert se pediglen oly helyeket az kik Posta lo adással nem
 tartoz-

tartoznak, Posta lo adással ne kenszérítessenek, hanem vegyenek csak ott Posta lovat az hol az regi *usus* mutatya; ha pediglen az Postak ez ellen *impingal*ának *mox & de facto* *convincallyak in pæna ducentorum florenorum hungaricalium*, mellyet az Tiztek *exequal*hassanak raytok.

ARTICVLVS XXXII.

A Z Somliai Szent-egyhaznak állapotya, az ennek előtte valo el igazittas szerint marad.

K Egyelmes Aszszonyunk, Mivel az údvözült Kegyelmes Vrunck *Commissariusi* által igazított volt el az Söliai Szent-egyhaznak dolgát s- állapotyat, Vegeztük egefsz három Nemzetül hogy ennek utanna-is azon állapotban maradgyon.

ARTICVLVS XXXIII.

A Z Partiumban levő *depositus* Nemes embereknek *privilegiumok*, fő Ispán Varadi Capitan és Frater Istvan Vramek által *revidialtati* decretáltatik:

S Ok szegeny egy-hazi Nemes Atyankfiai *deponalt*tak volt Kegyelmes Aszszonyunk regi Fejedelmektül *emánaltat*ot *Privilegiumok* es szabadsagok ellen, kivaltkeppen Varodon, Biharon Czataron, Púspókiben, Thasnadon, és egyéb sok helyeken-is az Partiumban; Mivel azért nem faradozhatnak nya valyások; eggik helyrül masikra, holot sokan közülök az Török földere-is buidostak, nemelleyek pedig mas Nemes ember melle szorultanak. Teezer egez Országul, hogy az *Specificalt* helyekben *deponalt* Nemes Atyankfiai-is, nem faradozvan, sem egy fele sem mas fele, Fő Ispan és Varadi Capitan Vramek, Frater Istvan Vrammal edgyüt *revidiallyak* azoknak dolgokat, es az Felfeged Kegyelmes *resolucioja* szerint, szerezzenek köztök egy örökös allando állapotot.

ARTICVLVS XXXIV.

Fiscus szamara agitratott causak ellen, hogy novum cum gratia adatas
tassek; es ha kik indigne extrahallak azoknak poenaia, determinaltatik.

Kegyelmes Aszszonyunk, ez elmult nehany ıdıkben, mikor
Terminusok celebrattak, az mely causak in rationem fisci agi-
tattak, Teczet egeiz Orszagul har om nemzetıl, hogy az kik
affeke causakat uytani akarnak, az ıllyanoknak adassek egy Novı
cum gratia es suis modis prosequalhassa causáját, ha pedig semmit nę
uythar, affelecc causansnak, cum poena Calumnie perpetuum silentium im-
ponaltassek.

ARTICVLVS XXXV.

Az holdolt faluknak az partiumban sel adoo Contribulasok vegeztetik.

Nılyvan vagyon az is Kegyelmes Fejedelmünk, hogy az Par-
tiumban az mely faluk hodoltság alat vannak, ez utann is
az ıdvızılt Kegyelmes Vrunk oda fel valo letekor, az mely fa-
lukat az Tırık elhodoltatot, Vegeztık hogy azokat az helye-
ket Specificalvan, azok is tartozzanak csak fel adot fizetni, az tıb
hodolt falukkal egyetemben.

ARTICVLVS XXXVI.

AZ Terminusok, es Gıleseknek ideıe minden rendeknek szallas osztat af-
sa decernaltatik.

Hogy Felleged Kegyelmeisen annualt kőnyırgefsınkre, es a-
modo imposterum, nem csak Fejervarat, hanem egyeb Varo-
tokon is celebrattattya az gyılest, es minden rendeknek az regi
jo szokas szerint szallast is osztat. Fellegednek alzatossan meg
szolgallyuk.

ARTICVLVS XXXVII.

Az Nemes bazakban lako Paraszt embereknek allapatt yok vegeztetik.

Az

AZ Varádi Vraink és Atyankfiai, s egyéb helyyeken valoknak *instantiaiokra*, Vegeztük Kegyelmes Fejedelmünk hogy valamely Nemes embernek hazaban, paraszt ember lakik, kinek csak az haz gazdaiatul vagy *dependentiaja*, hogy az olyanok se Varos közze se eggüve se masua adot és egyéb szedöt vedöt ne adgyanak, tudni illik hogy ha földöt, Retcet, Erdejet, annak az helynek nem eli és nem kereskedik, labas barmot sem tárt.

ARTICVLVS XXXVIII.

Az törveni előtt valo arestalásrol emanaltatot *Articulusok confirmatitak.*

Noha az Törvény előtt valo tarthogatas felöll-is egy nchány rendbeli *Articulusink extalnak*, mostann-is azon *Articulusokat Corroborallyuk*, hogy ez utan *sub pœna ducentorum florenorum hungaricalium*, szegeny jobbaginkat az kezelsegen levőkön kívül senki ne *Arestallya*, ha pedig törvény előtt vagy falun, vagy Varoson, vagy egyéb helyyeken levők *Arestalnak* jobbaginkat vagy egyéb rendbeli embereket *mox & defacto* az meg itt *pœnan, corvintalsansanak*: Es akar mely Tiztviselek is, ha valakit törvény nélkül *Arestalnanak*.

ARTICVLVS XXXIX:

Gyulaffi Samuelnek *Desi kamararul iarando soo sub conditione administratitak.*

Kegyelmes Afzonyunk az mely Sova Gyulaffi Samuel Vramnak jart az *Desi Kamararul*, ugymint hat ezer hatt szaz hatvan hat kü so, Mivel ő Nagyfogatul *adimaltatot* volt: hogy Felfeged ő Nagyfaganak meg igeri *ea conditione* hogy ő Nagyfagais az hidat meg czinaltassa, Felfegednek meg szolgallyuk.

ARTICVLVS XL.

Ienő Vidékin való veszekedések el igazittására Commissariusok bocza-
tásának; vegeztetik.

AZ Ienő Izomzedfagaban levő határos faluknak Ienővel egye-
temben, Neminemű vetekedéseknek el igazittására hogy
Felseged bizonyos Commissariusitrendellye és boczása, Vegez-
tük egész Országul.

ARTICVLVS XLI

Szőrin Varmegyének, az borokon kívül, Dezmálásának exemptioia
vegeztetik.

AZ Szőrin Varmegyebeli Vraink s- Attyankfiai mivel
annak előtte-is az borokon kívül semminemű vete-
menyekbül Dezmat nem attanak, hogy Felseged ez után
is azon immunitásokban meg tarcza; Felsegednek Ala-
zatolsan meg szolgallyuk.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

ARTICVLVS XLII.

AZ Potura, hogy, abrogaltatásig, három penzben az adoba bevetes-
sek, concludatitik.

AZ Magyar Orszagi Vraink s- Attyankfiai instantiaiok-
ra vegeztük, hogy az mig az potura Magyar Ország-
ban nem abrogaltatik, az Felseged adaiabann-is három
penzbe azokbul az helyekbül el vetések. Az mely
Nemes Vraink s- attyankfainak Szóleick az Varadi he-
gyen el vetetet penz nélkül, hogy Felseged azokat con-
tentalni igiri. Felsegednek hiven meg szolgallyuk.

ARTICVS XLIII.

Az Col-

A Z Colosvari Terminuson finaliter decidaltatott Causáknak peczetlet-
lenül marados leveleknek, peczetlösekre az Mestereknek az peczett ké-
adattásek vegeztek.

M Ivel Kegyelmes Afszonyunk nemely causans At-
tyankfiainak az elmult Kolosvari Terminuson no-
ha Törvények finaliter decidaltatott. Mind azonaltal az
idvözült Feiedelmünknek halala interuenalvan, es az pe-
czeteket Mester Vramek be advan, meg nem peczetel-
terthetnek. Teczet hogy az olyanoknak effectualasara
az peczetet Mester Vrameknak ki adassa-

ARTICVLVS XLIV.

A Z Szekelysegen valo Religioknak szabados exercitiuma admittal-
tatik es az megh bantodot Ecclesiakel igazitasokra Commissariusok
böczattasnak.

A Z Szekely Vraink s- Attyankfiai kivanlagokra, hogy Felse-
ged minden helyeken indifferenter Religiojokat szabados
Exercitiumokban kegyelmessen admittalra, es a hol bantodotok es-
tenek annak-is el igazitasara rövid időt mindenik Religiokból ar-
ra rendtetet Commissariusok ki böczatani gerte; kik inquiralvan
ex novo valakik közöttök-is potiorb parsoknak talaltanak, Eccle-
siajoknak mindenkeppen azoknak restitua tattya Felsegedtül il-
lendó haladalsal vettük: Vegeztük-is, exmissioiat az Commissa-
riusoknak ne differaljuk mentül hamarcb igazittasok el dolgok
minden Religiokból egy egy Commissarius legyen, a hol keveseb
pars leszen, az maior pars Auditoriumot czinalni segetsen

ARTICVLVS XLV.

A Z Ecclesiakban annuatim visitalások commissalattanak es hogy az regu-
lus obserualtasok, Vegeztek.

A Kar mely Ecclesiakban Annuatim hogy egyszer visitallya-
nak,

nak, és az Tanitokat ha hol nem *acceptall*ják, az Seniorok etö-
vel ott ne tarthassak rajtok, hanem az mellyet az megyek akar-
nak, regi szokások szerint, olyan Papokat tarthassanak, és hogy
az előbbi szokás szerint. Vasarnapi esketes, keresztelés Admit-
talások, (mivel *difficultas*okat jelentik abbul ő kegyelmek) kö-
zönfegelsen Országul vegeztük.

ARTICVLVS XLVI.

Az Szekelyfögen az Kiralibiraknak *valasztás*arül az 1613 *extendöbéli*
Articulus observallatik.

Mivel Kegeyelmés Afzonyunk ennek előtte-is. *in Anno 1613*
vegeztük volt Országul, hogy az Szekelyfögen az Kiraly-
birak *valasztása*, az Szek *Arbitrium*aban allyon most-is azon Arti-
culust Országul tecezt, hogy ő kegyelmek *observall*yanak.

ARTICVLVS XLVII.

Az *Communis* is *astimatio* az Szekelyfögen nem *admittallatik*,

Az *Communis astimatio* pedig mivel ő kegyelmek között né-
volt, hanem *Capitalis summa*val eltek, ebből-is hogy előbbi
rendtartások *stallyon* ő kegyelmeknek, *miis approballiuk*. Vegez-
tük-is hogy *pro communi Decreto observall*ások közöttök.

ARTICVLVS XLVIII.

Az Szekelyfögen levő ös jobbagoi *krulemanall*atot *Edictum melioral-*
latsk.

Vgyan az Szekely Attyankbálnak *leven neminemü Freind-*
tiumokra, az údvözült Kegeyelmés Vrunkul, az jobbagoi
allapattya felől ki adot *edictum* valami rezeczkeiben hogy tudni
ittik az ös jobbagoi felől való igazságokat, mellyeket az *Com-*
missa-

missarius Vrak-is nem *revidi*altanak és így sem az őls sem az 1614
eztendő előtt jobbagyok felől való igazságokban nem *procedal-*
hattanak, nagy fogyatkozásokkal; Ebből-is Fellegednek hoz-
zajok mutatott Kegyelemseget megh ertven, Országul *conclu-*
daltuk, hogy azon *ediētum de catero* mindenkeppen *stallyon*, hanem
ebben *melior*altassék, hogy valakiknek melto, tapasztalható igaz-
ságokat Felleged, Tanaczy által *Comper*ialtathattya, *produc*alvan
igazságokat *certific*altatni Kegyelemesen igiri. Miis meltonak és
illendőnek itillyük.

ARTICVLVS XLIX.

AZ Vdvarhelyi koczoma állapotia es batarinak el igazittasa rendel-
tetik.

VDvarhely szeknek es Vdvarhely Varassanak alazatos kő-
nyörgésekre; hogy az Varost, reghi *privilegium*aban megh
tartany kegyelemesen igiri, és csak három holnapiglan va o kor-
czomalast forditvan az Varizűksége; *De catero*, az ott való Ne-
mesegeknek és Varosi rendeknek közönfegelsen Felleged kegyel-
melsen megh engedte koczomarlasokat hogy *libere exerce*alhas-
sak, Magunk-is Országul ertven, ott lakos szegenyfeleg fogyat-
kozast hatharok dolgaibul, előbbi s- regi szabadságokat, igen
szűkségesnek itillyük helyben allatni; Ez utann-is miglen Felle-
ged kegyelemseget bővebben hozzaiok nem mutatya, alaza-
tos *requisitio*okra, ezen állapotban maradni *Statu*altuk.

ARTICVLVS L.

VDvarhelyi Varahoz applicaltatot öröksegek, földek, es jobbagyok el
igazittasara *Comissarius*sok vegeztetenek.

AZönkeppen azon Vdvarhely szeki Attyankfiai *requisitio*ok-
ra kegyelemesen tekintven Felleged, Vdvarhelyhez *applic*al-
tatott jobbagyok és egy néhány faluk hatariban levő földek és
öröklegek oda való foglalassanak, Mihaly Mathienak-is jobbagy
felől való el igazittasira, hogy Felleged bizonyos *Commisarius*sit in

Mense Martio kegyelmessen *Afsecural* oda boczatani igazsagit *restituitualtati*, alazatosan meg szolgallyuk Felfegednek.

ARTICVLVS LI.

AZ két Olah faluiak, Zetelakiak az törvények dolgabol, az Vdvarbeli Szeki fő tiztekhez applicaltatnak.

AZ két Olah faluiak Zetelakiak 1624 eztendőbely Articulus tartalma sze int, az Vdvarhelyi Szeki fő Tiztektől *depende* allyanak törvények dolgabol, vegeztük.

ARTICVLVS LII.

AZ Rikai Váam, es az Toriaiak dolgok es privilegiomok Colosvarot az *brevisen* revidealtatnak.

MEltonak itiltük az Rikay Váam felől valo *difficultas*okat mivel szabadsagok ellen *pretendallyak* lenni, hogy arrul *extrahalt privilegium* revidealtatsek ez jövendő Colosvari *celebrando brevis Terminus*son vegeztük, hogy az Thoriaiakna-kis dolgok azon Terminusson revidealtatsek.

ARTICVLVS LIII.

AZ Soanak arra, es administralasa determinaltatik,

AZ Só dolgabol Kegyelmes Afzonyunk mivel mindenkor sok panaz vagyon, mostan azért *pro rato* es *firmiter* concludallyuk, hogy az regi modtzerint, az pogacza 100 órt penzen adattatsek kinek kinek pedig erdeme szerint (az regi *Sallarariummal contentu*ók leven az Kamora Ispanok) az mintregen *usus* volt elegedendő jo Sor adatsanak, *(sub amissione officij)*.

ARTICVLVS LIV.

Az gra-

Az *gratuitus labor* az Szekelyfegen tollaltatik.

Hogy az *gratuitus Labor prestalás* sabul Felseged *immunisa* tótte az Szekely Attyankfiayt-is, azt meltonak itellyük lenni, Mivel az Orszagnak es Felsegednek mindenkor kezesek hűseges szolgalttyokat meg mutatny.

ARTICVLVS LV.

Az Orszagh szükségere *extra regnum expeditusok* nak költségh adattasek, vegeztetik.

Az Szekely Vraink s- Attyankfiay alazatos *requisitiojokra ressolvalvan* Felseged Tanaczival együtt, hogy ha mikor *extra Regnum in publicis Regni negotijs* küldi őket, költséget adat nekiek, nekünk-is teszik Kegyelmes Afzonyunk, melto-is akar honnét *expeditalsanak*-is, hogy elegendő kölczeg adattasek az olyanoknak az szolgalthoz és uthoz kepeft.

ARTICVLVS LVI.

Kezdi Varsarhely, Sepsiszent Georgy, es illiesalva *Privilegiumi Confirmaltatnak*.

Kezdy Varsarhely, Sepsi Szent Georgy, és Illiesalvának-is *Privilegiumokban* valo megh fogyatkozafokat ertven Felseged; Vegeztük hogy azok-is örököszen megh maradgyanak *immunitasokban*.

ARTICVLVS LVII.

Az Haromzekieknek magok szükségere valo marhakkul, Flavaselsöldebe kiket viznek, avagy hozatnak, vámok meg engettetik. Az Bereczki es Cziki vám felől az regi *usus observaltatik*; es Oytozon es Bozan valo *presidium tartas* ó Felsegetül igertetik.

Mivel az Bozan es Oytozon valo Varakat harom szek eppitette; Vegeztük azt-is hogy valakik magok szükségekre vitetnek

retnek vagy hozatnak valami marhatt havafalföldebüül vaatmot raytok ne vegyenek: Az Bereczki es Cziki Vám felöl is az regy *usus observaltassek.* Az Oytozon es Bozan valo Varakbann-is az *praesidium* tartalra Felleged kegyelmes gondviseletet igüi megh szolgallyuk.

ARTICVLVS LVIII.

Az *Posta lo adas az szekelisegen az hadban szolgalo rendül tollaltatik.*

AZ Postak felöl-is vegeztünk Kegyelmes Afzonyunk, hogy Zekely földön az hadban szolgalo rend; Posta lo adassal ne rartozzek.

ARTICVLVS LIX.

AZ magtalanul megh holt *Ecclesiastica* personáknak jövai *successioia; de-* terminaltatik.

IElentik ugyan az Szekely Vraink es Attyankfiai hogy nemely *Ecclesiastica* Personak magtalanul megh halvan, nemely helyeken javait *Fiscus* szamara *Applicaltak;* Vegeztük azért hogy ennek utanna, ha effelenek Attyafia, vagy *Legatarius-* sa nem talalkoznek, tchat az ott valo *Ecclesia* szamara, legyen *inperpetuum.*

ARTICVLVS LX.

AZ *Terminusokon* valo *Causak Seriesből adiuudicaltattnak,* es az *Con-* vocatoriaban az *litigansok Certificaltassanak;* Az levelek *Taxai* az *Can-* cellariakon az *reghi usus* szerint *percipialtassanak.*

MIvel Kegyelmés Afzonyunk Fejedelmünk az Törvenyte-is nem utolso szüksegünk vagyons; Vegeztük azért most-is uyobban hogy minden követhözendő *Terminusokon* es *Tab-* alkon, *Seriesből adiuudicaltassek,* kinck kinck *Causaja,* az 1619
czren-

esztendőben írott *Articulus* szerint, es ha mikor Felleged *Generalis* diatát promulgáltatt az *Convocatoriakban* certificeáltson felőle, tudhatnak az peresék mihez tartani magokat, mint, eddig sokszor azok peresek ne kölcsenek faradgyanak heaban. Teczet ez is egez Országul, hogy az levelek *Taxar*, az reghi *usus* szerint percipzaltalsanak az *Cancellariakon*.

ARTICVLVS LXI.

Hogy az ó *F. Mandatuma* nélkül *cum apparatu bellico* fel ne tartozzék úlni az székelység végeztetik.

Könyörgesünk által erről is *requiralván* Fellegedet hogy *juxta* *Articulum Anni 1613 cum apparatu Bellico* Felleged *mandatuma* nélkül fel úlni ne tartozzunk, azon *Articulust*, ez utann is *observaltatni* *Statualtuk*, hanem ha az szükleg kívannya.

ARTICVLVS LXII.

Hogy az *malefactorok* minden helyekben meg büntetődgyenek, decernaltatik.

Törtent ilyen dolog is köztünk Kegyelmes Afzonyunk hogy nemely maga viséletlen emberek, gylkosságot paranzalságot, es egyeb egyenetlenlegett *patralnak* es nem alhatvan otthon megh az dolgot, az udvary Lovas, vagy Gyalogh közze júnakmas rődbeli szolgálatra is, az ó gonoz czelekedeteknek mentsegejert, az megh bantot embereknek nagy *iniuriajokra* es karokra; azokrol is vegeztük Felleged *Consensusabul* az *querelansoknak* *instancialokra* *Arestaltalsanak*, es czelekedetekről *documentum* vallatalsitt, *exhibealvati* az *lesapars*, minden kedvezefnelkül edemek szerint, megh büntetelsenek; ha pedig az otthon való Törvennyel megh *Sententiaztatott* arrul való *Sententiat* mutatvan *debit executioni tradaltalsék*, hogy igis az Latrok az ó gonofságokban *refrenaltalsanak*.

ARTICVLVS LXIII.

Az aranyas szekiek Fejervarat gyalogot ne tarcsanak, hanem az Orszaggal együtt szolgallyanak, Vegeztetik.

AZ Aranyas Szeky Vraink (Attyankfiay) jelentik Kegyelmes Fejedelmünk, hogy nem kiczin *iniuriak* volt az gyakorta valo gyalog adas miat ide Fejervarra, holot nem csak mikor az szükseg kivanta volna *de extra ordinariis* gyalogot kellett itt Fejervarat tartaniok; Vegeztük azerit, hogy ez utan olyan szokatlan tereh viselelssel ne bántassanak ok-is hanem szolgallyanak akkor az Orszaggal együtt mikor az szüksegh kivannya.

ARTICVLVS LXIV.

AZ aranyas szekiek az soó szalitasbol valo reghi privilegiumokban, Confirmaltatnak.

AGyak azt-is ertessünkre ő kegyelmek hogy az soó hordatas-sis az Thorday Aknarul, az Varaggiay portura nem kiczin *injuriankra* volt, holot semmi *Privilegiumok*, sem reghi szabadsagok aze nem mutatta. Teczett azerit egész Orszagul, hogy reghi Szabadsagok ellen ne kenszerittessenek az soó Zalittatra, hanem maradgyanak megh ok-is az reghi Fejedelmektül adatot *immunitassokban*.

ARTICVLVS LXV.

AZ Varosokon hogy kez penzen vasaroltasson ő Felsege. es az Portara valo kupak el kezittessere elegendendő aranyat es ezüstöt administraltasson, Concludaltatik.

AZ Szasz Vraink Attyankfiay jelentik Kegyelmes Aszonyúk hogy ennek előtte vasaroltatvan az üdvözült Fejedelmünk, az vasarlok penzt né attak, hanem hogy Adoiokban deputaltatik, arra halasztottak, s- abbul sem deputaltak, nagy karokra es fogyatkozasokra, hogy azerit Felseged *à modo in posterum*, kez penzē, akar vasaroltatni es hogy ennek utanna, mikor az Portara valo Kupakat czinaltat Felseged, Varosokon, hogy Ezüstöt, és Aranyat adat, annak el kezittessere elegendendő keppen, Felsegednek alazatossan meg szolgallyuk.

Arti-

ARTICVLVS LXVI.

Az Lőuő Szerzámoknak restitutioia vezetetik, az Varosoknak.

Vfgeztük azt-is Orszagul, 1614 esztendőbeli Articulusok szerint, hogy valahol az Erdely birodalomban Szeben Varosanak és több Varosoknak-is Aldgyu és egyéb levő Szerzamy megh talaltathattnak, mindenút megh adattasanak.

ARTICVLVS LXVII.

Az Conflagratuok Contributioiok determinaltatik.

Ennek előtte valo boldogh emlekezeti Fejedelmeknek ideiekbenn-is a miképpen hogy az Combustaknak három ezten-deig valo adojok meg engedtetett. Teczet most-is, hogy az Magistratusok hűt szerint valo Testimonialist advan az olyan helyek rül ez utann-is azon regi jo mod observaltasek, az Combustaknak Contributioiok felől.

ARTICVLVS LXVIII.

Hogy ő F. az Szaszagon Lovakatt ne tartasson es rövid utakra Lovakot szekerekett ne vegyen, vezetetik.

Elentik aztis Kegyelmes Afzonyunk, az Szasz Vraink s- Artyák fiait, hog y ennek előtte az üdvözült Kegyelmes Vrunk Lovaitt tartatvan az Szaszfagon, nagy fogyatkozásokra volt, és akarmely rövid utrafzekeret Lovaitt kenszerittetenek adni, hogy Felleged mind ez két dologbul kegyelmeseget igirven, aval ez utan ő kegyelmeket nem banttya Fellegednek meg szolgallyuk.

ARTICVLVS LXIX.

Hogy az Szaszoknak Audientia adassék Concludaltatik.

Mivel penig ő kegyelmek gyakorta, kivalkeppen in rebus ar-
dus expediallyak követeket Fellegedhez hogy azért Felle-
ged

ged *Audientiat* advan kegyelmelen meg halgalsa őket, ne kellessek sokaigh vagy itt vagy mas helyeken ahol Fellegedet találjak mulatniok; Ebbely kegyelmelseget-is Fellegednek egez Országul meg szolgallyuk.

ARTICVLVS LXX.

Hogy az tilalmas utakon ősvenyeken járó görögök arestaltassanak, vegeztetik.

VGyan az Szász Vraink s Attyankfiay jelentik azt-is, hogy az Görögök sok tilalmas utakon ősvenyeken ugymint Fogarassy, Cziki; Gyrgiay havafokon jarnak ki s-be kereskedésnek okaert; mely miat felő hogy kiczin halzonert, nagyub kara ez Orszagnak ne következze; Vegeztük hogy ennek utanna, a mint ennek előtteis, valakik az tilalmas es szokatlan utakon es ővnyeken, havafokon, talaltnak ki s-be jarni, megh fogattassanak es mindennemű marhay elvetettsenek.

ARTICVLVS LXXI.

AZ szassagon valo bor foglalás tollaltatik; es az Tizteknek közötök valo *innovatioi* prohibealtatnak.

Nem kiczin *iniuriak* volt ő kegyelmeknek abbul-is, hogy az *Præfektus* idejeben esztendönkent sok borok foglalattak ell, es az Bor foglalok pinczejeket el jarvan, magok hazna kereselével, *insolentia*kat ezelekertenek raytok; Vegeztük azért egez Országul, hogy ennek utanna minden *Abususok* tollaltatvan, semmi effe *innovatio*t az Tiztviselők közzikben ne vigyenek, hanem régi jó rend tartásokban minden helyeken maradgyanak megh. Az bor foglalastis hogy Felleged megh engedte es azzal ő kegyelmeket többbe né banntya, Fellegednek megh szolgallyuk.

ARTICVLVS LXXII.

AZ Dezmásoknak *instruções*ok szerint valo állapotok vegeztetik minden helyeken.

VAgyon ő kegyelmeknek, sőt nekünk-is egez Országul nem kiczin *iniuriak* az Dezmásoknak *insolentia*ok miat, holot

holott csak kiczin vetekert feletteb valo birfagott vettenek az szegenyfeleg. Sőt ha mellik ayandekot nem adhatot, kin hatra velzni, az szegeny ember gabonajatt; Vegeztük azért Orszagul mikor az Arendatorok az Dézmalokat ki boczattyak *Instructio*-jokat vigyék az magistratusokhoz, es az folnagy eskütt en be-rekkel azt megh latvan ellyenek nekiek adatot *Instructio*jok sze-rint, ne is büntetsenek megh senkit, ha pedig oly dologh törtene-nek az Dézmalok senkire törvent ne tegyenek, hanem á *Magi-stratusok* igazittassak el törvény szerint, es fizettessék megh az kart- is az *lesa pars*nak. Az kik pedig az Dézmalokban ez ellen *impingal*tanak, *eo facto* ker szaz forinton *Convinct*assanak. Az *parti*übbann- is hogy ezé mod *observat*assék, egez O. szagul vegeztük.

ARTICVLVS LXXIII.

Az *Varadi, Revi, Hunyadi, Colosvari* postalkodas az *regi usus* szerint *Confirmat*atik.

Hogy pedig Felseged az *Varadi* Vraink *instantia*jokra kegyel-melsen *resolva*ta magatt es megh engedte nekik hogy az *regi szokas* szerint az *Varadiak* Rhevigh, az *Reviak* Hunnyadigh, az *Hunnyadiak* Colosvarigh, az *Colosvariak* Thordaigh. es ne to-vak tartozzanak *Posta* Lovakat es szekereket ennek utanna ad-*nia*, nem ugy mint ez előtt; Vegeztük hogy ez utan az *regi jo* rend tartalson kívül ne tartozzanak postalkodni.

ARTICVLVS LXXIII.

Az *Szaszok*nak *vamok*, es *arendaiok* az *regi usus*ban *hagiat*atik.

Az *Szasz* Vraink es *Attyankfiainak* nem kiczin bantafok leven az *vamok*nak *Arendajok*nak *fullyos* volt ok felől. Vegeztük azért egez Orszagul, hogy Felseged az *Vamok*nak *Arendaj*at az *regi usus*ra szallicza, ne is *exigat*assá külömben, Felsegednek meg szolgallyuk.

*G*abor, es *Ianos Vayda*, es *VVeichardus Scultetus* az Orszaghoz *incorporat*atnak.

Vegezetre megh ertven Felsegednek kegyelmes izenetit mel-lyet *Gubernator* Vram ó *Nagysaga* által *declarat* az *Teken-*

retes es Nagysagos Mogila Gabor es Ianos Vayda Vramek felől, tudni illik hogy magunk közze ő Nagysagokat ugymint hazank fiait bevennük; kiknek regi b őczülletes Fejedelmi nemzeteket megh gondolvan es remelven hogy ő Nagysagok-is nem hazontalan tagjai lennenek ez hazának, egyenlő akarattól Izeretettel bevöttük, *acceptal* uk es magunk közze szamlaltuk.

AZ mikeppé az Némzetes Weichardus Scultetus á Schulticz Vramat-is azon Felseged kegyelmes *commendatio* iara megh gondolvan egynehany elztendőtül fogva az megh holt Kegyelmes Vrank Fejedelmünknek valo hűleges es hasznos szolgaltatytar es ő Felsege körül valo forgolodasat-is magunk közze be veszüik magat es minden maradokit igaz haza fiainak lenni *pronunciallyuk*, be veven közzöttünk szokas szerint valo *juramentum* at, es el-is hiven hogy minden üdőben igaz es hasznos tagisaj fognak ez hazának mind ő Nagysagok es ő kegyelme-is lenni.

AZ *Taxas Varosoknak Contributioia* vegeztek. *Étc.*

AZ *Taxas Varosok Contributioia.* Cluj

Colosuar adgion flor.	1600
Fejeruar adgion	150
Banffi Huniad adgion	150
Kizdi Varsarhely	125
Vduarhely adgion	200
Szepsizent Górgy	100
Illiefalva adgion	100
Egeres adgion	80
Nagy almas	40
Varad adgion	1400

Nos itaque præmissa Supplicatio-
ne Dominorum Regnicolarum Trium Na-
tionum Regni Transilvaniæ et partium Hū-
gariæ di tioni nostræ subiectarum benignè ex-
audita et admissa præscriptos vniuersos et singulos Ar-
ticulos nobis modo præmisso, præsentatos, præsentibus
litteris nostris de verbo ad verbum sine deminutione et
augmento aliquali, inseri et inscribi facientes eosdemq;
ac omnia et singula in eisdem contenta ratos gratos
et accepta habentes approbavimus ratificavimus et con-
firmavimus offerētes nos benignè, quod præmissa omnia
in omnibus punctis clausulis et Articulis tam Nos ipsæ
obseruabimus, quam per alios quoslibet obseruari
faciemus. Imò acceptamus approbamus et ratificamus.
harum nostrarum vigore et testimonio literarum medi-
ante. Datum in Civitate nostra ALBA-IVLIA, die deci-
ma Septima Mensis Februarij Anno Domini Millessi-
mo Sexcentesimo Trigésimo.

EXcudebat ALBÆ IVLIÆ
Jacobus Effmurd̄t Lignicens.
Typogr. Suæ Serenitatis
Anno 1630